

Man kan kun elske færøske Anker Mortensen

”Anker Mortensen – Maleriets åndelighed”

Nordatlantens Brygge

Udstilles: 16. marts – 10. juni 2019

Kom og oplev et mystisk og uendeligt univers nu, hvor Nordatlantens Brygge udstiller i øjeblikket malerier af den færøske maler Anker Mortensen under overskriften - Maleriets Åndelighed.

Han maler fantastisk! Så er det sagt. Udstillingen hedder ”Anker Mortensen – Maleriets åndelighed”, og den lever op til sit navn. Mortensens farveunivers er betagende, på én gang let og luftigt og fuldt af tyngde. Hav, vind, måne, sol er fanget i de abstrakte malerier, der har poetiske titler: Vinden blæser hvorhen den vil (Johs. 3:8), Nu skinner solen, Maanens Duur, Månevind, Som den gyldne sol frembryder (Kingo). Det er jo maleri, sagde Anker Mortensen i samtalen med Nils Ohrt, afgangsdirektør på Færøernes Kunstmuseum. Og ja, det er maleri, olie på lærred, men så meget mere end det, det er virkelig åndelighed. Vinden kan man ikke se, men Anker Mortensen kan male den.

En godt fyldt sal omdannede samtalen mellem Nils Ohrt og Anker Mortensen fredag den 15. marts på Nordatlantens Brygge. Ohrt er en mand af mange ord, mens Mortensen er en mand af få. Så meget stærkere stod hans kommentarer til Ohrts

velforberedte præsentation og tankevækkende gennemgang af værkerne. Ohrt karakteriserede billederne som abstrakte indtryk med færøsk udtryk og påpegede, hvordan de på én gang hensætter beskueren i en meditativ tilstand og samtidig rummer masser af liv og bevægelse med diffuse former, der med få undtagelser (træ, båd, fugl, hus) unddrager sig genkendelse – og heri ligger mystikken. Med de tydelige penselstrøg, lag på lag, olie på lærred skaber billederne nærvær.

Mortensen fortalte om inspiration fra Kunsthøjskolen i Holbæk. Her lærte de bl.a. at male med tempera (ægbasefarver), og han fremhævede øjeblikket, hvor han løftede æggeblandingen, inden han punkterede den og tilsatte farvestoffer. Det var magisk – hvad skulle det blive til? Samtalen faldt på Goethes farvelære og lysets brydning, hvor det hvide lys bliver til farver i et prisme. ”Lys bliver farver, så opstår

former”, fortalte Mortensen, der senere på spørgsmål fra salen fortalte om sin arbejdsform. Han har ingen plan, men starter ’tyndt’, det er en lang proces, for malingen skal tørre, og først hen ad vejen sammenhæng det med at spille klaver: først skal man varme op. Nogle billeder vender han tilbage til og maler videre på lang tid senere; ”Man hænger dem op til modning”. Det er en følelse, der afgør, hvornår et maleri er færdigt.

Inspirationerne er mange. Kristen symbolik og fortællinger, spiritualitet, ikoner, naturen og ikke mindst dens vejrfænomener. Ophold i Danmark, Polen, Italien, Grækenland – alle steder har Mortensen suget til sig og omsat det i vidunderlige færøske malerier. Se dem på Nordatlantens Brygge.

Tekst: Susanne, fotos: Henning

Er det aldrig for sent at få en bog- succes?

Sådan kunne christianshavneren Thorvald Emil Christian Cornelius tænke. Hvis han ellers levede. Men det gør han ikke.

Som den på det tidspunkt ældste i bydelen (hvor han var født i 17/2 1847) døde han her som 93-årig i 1940. Det var netop i sin egen skab af gammel christianshavner, at han reflekterede på en konkurrence med titlen ”Hvem har boet længst på Christianshavn”, som den ny-etablerede Udskriver forening besluttede sig for at genudgive Cornelius beretning. Selvom den ikke blev nr. 1 i konkurrencen. Teksten er der ikke blevet rørt noget ved. Men illustrationerne, der pryder hver side, har Anders Bjørn fundet frem. De supplerer på smukkeste vis historien og bånd uddyber og gør den endnu mere levende. Hvis du troede, at du vidste alt om Christianshavn, ja, så tager du fejl. For den var både den samme- og helt anderledes. Knippelsbro blev hejset op af fire mand, to på hver side, Torvegade var ikke en hovedgade og Rombudet opbevarede løf-

Han syntes ikke, at de andre deltagere på passende måde havde kunnet ramme det rette billede, af ”Christianshavn” i de gode gamle dage. Så han tager os, læserne, ved hånden, og fører os på en tur, gennem Christianshavn. Set med hans og erindringsens øjne. Og hans fortællemanér er netop så folkelig og medrivende, ligesom han taget sin tørn med ”Christianshavnerliv. Gennem 400 år”) og Christianshavns lokalhistoriske Forening besluttede sig for at genudgive Cornelius beretning. Selvom den ikke blev nr. 1 i konkurrencen. Teksten er der ikke blevet rørt noget ved. Men illustrationerne, der pryder hver side, har Anders Bjørn fundet frem. De supplerer på smukkeste vis historien og bånd uddyber og gør den endnu mere levende. Hvis du troede, at du vidste alt om Christianshavn, ja, så tager du fejl. For den var både den samme- og helt anderledes. Knippelsbro blev hejset op af fire mand, to på hver side, Torvegade var ikke en hovedgade og Rombudet opbevarede løf-

nævne nogle få eksempler. Og Cornelius fortæller medrivende. Vi er med, når Knippelsbro udsmykkes med flag og guirlander, fordi troppeerne i 1852 kommer hjem fra krigen 1848, eller når Kong Frederik d. 7’s bære bliver sejlet igennem broen til Tøjhuset, mens tusindvis af fakler oplyser havnen. Vi gys, når 1 af bydelens tre møller brænder ned, mens møllevingerne svinger rundt i flammer. Vi holder os for ørerne, når der bliver trommet i Amagerport, og vi ser på, når de første civilklædte betjente surrer plakatfulde i menneskestrømmen, fordi de sidstnævnte er for berusede til at kunne gå. Vi går forbi Overgade, hvor fangerne fra fængslet ligger på en flåde og vasker tøj, iklædt gult og gråt tøj, og ser, når de mandlige fanger i sluttet trop vandrer væk fra fængslet mod Vridsløse, fordi kvindelige fanger flyttes fra Søkvæsthuset til Kvindefængslet. Vi ser brænderier, med køer på loftet, som skal hejse ned, og vi slår på klokken ved færgestedet, hvorefter en færgemand ror over til os og færger os til Nyhavn. Vi lærer, at på Gammel Dok, hvor skibene bygges, rinder der i bunden en klar kilde, som man kan drikke af, når man bliver tørstig, og vi erfarer, at når et skib skal hives op, så sker det

bedst med sang og ikke kildevand, men det væsentlig stærkere brændevin, når det går lidt trægt. Vi spadserer gennem den hemmelige tunnel (som vi godt nok har læst om i Christianshavnerliv. Gennem 400 år), fra Dokken til Havnegade, og vi iagttager, hvordan drenge hjælper de herreløse hunde, når hunderakkerne nærmer sig i hundredagene. Til slut hører vi også lidt om Cornelius eget liv: om at starte som bydreng, blive skibstømmer, tage hyre på et skib og komme rundt i verden, blandt andet til Suez-kanalen, da den åbnes 17. november 1869. Er du nørdet omkring Christianshavn (og på Christianshavneren er vi pænt mange af slagsen) er bogen et absolut must. Lille, overskuelig, smukt illustreret taler en folkelig stemme til os fra andre århundreder. Lyt og lær. Til en pris af sølle 50 kr. (25 kr., hvis du er medlem). Sidder du, efter at have læst dette, og tænker, at du kan fortælle lige så mange historier som Cornelius, ja, så kig andetsteds i bladet, hvor Christianshavns lokalhistorisk Selskab udskriver endnu en christianshavnerkonkurrence. Hvem ved, måske bliver det dig, der i år 2105 får udgivet dine beretninger om Christianshavn?

ebb

”En tur gennem 1800-tallets Christianshavn”, af tømremester Cornelius.

Redigeret af Anders Bjørn og udgivet af Christianshavns lokalhistoriske Forening 2019.

CHRISTIANSHAVNS LOKALE ELEKTRIKER
TORVEGADE 25 - TLF. 32 57 25 25 - WWW.LØVENKJÆR.DK

LØVENKJÆR A/S
AUT. EL-INSTALLATØR SIDEN 1914